

Paraša: Mecora

וּבֹא אֲשֶׁר-לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לְפָנָיו לְאמֹר כִּנְגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת:
וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפְנֵי אֶת-הַבַּיִת בְּטָרִם יָבֹא הַכֹּהֵן לְרִאוֹת אֶת-הַנֶּגַע
וְלֹא יִטְמָא כָּל-אֲשֶׁר בַּבַּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לְרִאוֹת אֶת-
הַבַּיִת:

4 697 písmen

1 274 slov

90 veršů

159 řádek

11 micvot

Ten, komu patří dům, přijde ke knězi a řeknu mu: Něco jako rána zdá se mi být na domě. Kněz pak přikáže, aby dům vyklidili dříve, nežli postižení prohlédne, aby neprohlásil za nečisté všechno, co je v domě, a když byl dům vyklizen, přijde dům prohlédnout.

Sidra pro tento týden: Mecora**1. alija (Va-jikra 14:1–12)**

173.–174. micva Nařízení ohledně očištění malomocného: pokud se rána zahojí, kněz vezme jako oběť dva ptáky, cedrové dřevo, karmínovou šňůrku a yzop. Kněz obětuje jednoho z ptáků, stříkne sedmkrát ze směsi krve oběti, živé vody a cedrového dřeva na malomocného a toho živého ptáka vypustí. **175. micva** Očištěný se vykoupe, oholí si vlasy a vousy, očistí se a je mu dovoleno vrátit se do tábora, byť dalších sedm dní musí přebývat mimo svůj stan. Po sedmi dnech si opět oholí své vlasy, vousy, obočí i veškeré ochlupení, vyperé si své šaty, vykoupe se a očistí se. **176. micva** Další den vezme tři ovce a mouku jako oběť za provinění a celopal.

2. alija (14:13–20)

Kněz obětuje jednu ovci jako ověť za vinu, druhou jako celopal (ola). Za vyléčeného vykoná smírčí obřady a ten tak bude očištěn.

3. alija (14:21–32)

Očištěný člověk, který by si nemohl dovolit přinést tři ovce jako oběť za očistu, přinese pouze jednu ovci, moučnou oběť a dva ptáky, které kněz obětuje jako oběť za provinění a jako celopal. Kněz pak vykoná smírčí obřady stejně jako v předchozím případě.

4. alija (14:33–53)

177. micva Malomocenství může ranit i budovy. Pokud majitel domu uvidí, že by na stěně domů byla skvrna, musí povolát kněze, vyklidit dům a kněz dům prohlédne. Pokud bude dům raněn tmavě zelenou nebo tmavě červenou skvrnou, vyhlásí nad domem uzávěru po dobu

jednoho týdne a poté dům prohlédne znovu. Pokud se rána rozšíří, je třeba napadené kameny odstranit a nahradit. Pokud se rána i přesto vrátí, je třeba dům zbourat. Pokud ovšem nahrazení kamenů problém vyřeší, kněz vyhlásí dům za čistý.

5. alija (14:54–15:15)

178.–179. micva V Tóře jsou dále vyjmenovány jednotlivé tělní tekutiny, které mohou člověka učinit nečistým, a rozebrána očištná procedura.

6. alija (15:16–28)

180. micva Tóra rozlišuje mezi různými druhy nečistot, které mohou člověka postihnout – zav (člověk, který má výtok z tělních otvorů) a ba'al kerí (výron semene).

181. micva Podobná pravidla pro ženy. **182.–183. micva** Dále jsou zmíněna pravidla týkající se rituálního statutu menstruace a zákonů nida, zahrnující rodinnou čistotu.

7. alija (15:29–33)

Popis oběti, kterou žena přináší po skončení menstruačního cyklu a napočítání sedmi čistých dnů.

Haftara (Malachi 3:4–24)

Zvláštní haftara pro šabat ha-gadol pochází z poslední kapitoly prorockých knih. Bůh na jedné straně kárá Ji-sra'el za to, že soustavně ignoruje jeho nařízení, zároveň ale slibuje, že kdykoliv může nastat moment, který ohlásí radikální změnu. Ze závěrečných slov této haftary, odkazující na „veliký a hrozný den“, který znamená vykoupění, pochází i název pro velký šabat – šabat ha-gadol.

Generálka na seder

Když ale tehdy bohobojní jeden s druhým mluvili, Hospodin naslouchal a slyšel jejich slova (3:16)

Haftara na šabat *ha-gadol* (velký šabat) – šabat, který předchází Pesachu – pochází ze samého závěru knihy posledního z takzvaných dvanácti malých proroků, Malachioho. Tento prorok hlásal své poselství někdy v období Druhého chrámu a jeho proroctví má silně mesiášský charakter. Mesiášským v tom smyslu, že Malachi toužil po dokonalém světě, ve kterém pomínou všechny neduhy společnosti. Např. z 2. kapitoly jeho proroctví pochází verš, který můžeme číst i na vchodu do Jubilejní synagogy v Praze: „Cožpak nemáme všichni jednoho otce? Zдали nás nestvořil jediný Bůh?“

Malachioho proroctví je na hony vzdálené naivnímu snění – Malachi si byl dobře vědom nedokonalostí společnosti a snažil své bližní posunout správným směrem. Že to byla práce téměř sysifovská, ukazuje jeho rozhořčení nad těmi, kdo Boha a způsoby, jak mu sloužit znevažovali. (3:13–15) Naproti tomu chválí spravedlivý zbytek, který zůstal věrný tradici a sobě navzájem: „Když ale tehdy bohobojní jeden s druhým mluvili (*nidberu*), Hospodin naslouchal a slyšel jejich slova.“ (3:16)

Rabínští učenci si rádi pohrávali s významem slov neobvyklých nebo neobvykle použitých – a výraz *nidberu* je samozřejmě zaujal, takže jej pokusili vyložit jako *nadberu*, čímž změnil jeho význam z „mluvili spolu“ na „podřizovali se sobě navzájem“. Celý verš pak interpretovali takto:

„Když se pak ti, kdo byli Bohu věrní, sami sobě navzájem podřídili, Bůh je vyslyšel.“ Rabi Chiya učil jménem rabiho Abby: „Když učenci sedí a podřídí se sobě navzájem, Svatý, budiž požehnan, věnuje pozornost jejich slovům, jak je řečeno: ‚Hospodin naslouchal a slyšel jejich slova.‘“ Rabi Ja'akov bar Zavda řekl jménem rabiho Abahu: „A nejen to, Bůh za ně opravuje jejich chyby.“ (Midraš Tehillim)

„Podříditi se někomu“ může v mnohých lidech vzbudit odpor, neboť pod podřízeností si často představíme, že člověk je někým nebo něčím donucen slevit ze svých přirozených práv. Podříditi se chápe jako nebýt svobodný, ale poslouchat někoho jiného i proti své vůli. Ne tak ale v tomto midraš, kde výraz *nadberu* chápou tak, že učenci zkrátka poněkud slevili ze svého ega – komunikovali spolu, diskutovali, vyslechli názory protistrany za jediným účelem: dobrat se pravdy, nikoli umlácet protivníka v halachické flame war.

To, co zde midraš popisuje, je židovský proces učení, *chevruta*, typický pro studium v ješivě, kde obvykle probíhá ve dvojicích, kde studijní partneři používají dialog a diskusi jako prostředek k objasnění a zdokonalení svého poznání. Při tomto způsobu studia „Bůh naslouchá“ a dokonce „opravuje jejich chyby“. Je ale důležité, aby si naslouchali i oni sami. Jinak *chevruta* nefunguje.

Pesachový seder je založen na tomto druhu dialogického učení. Smyslem sederu nemá být předeklamování Hagady bez snahy porozumět tomu, o čem se tam píše, ale skutečně se ptát a odpovídat. Vykoupení z Egypta je zkušenost určená ke sdílení a diskusi, ne k zakonzervování na piedestalu. V Talmudu (Pesachim 116a) se v diskusi ohledně slavných čtyř otázek z Hagady učí:

Naši učenci učili v barajtě: Pokud je jeho syn moudrý a umí se ptát, zeptá se ho. A pokud není moudrý, zeptá se ho jeho žena. A pokud ani jeho žena není schopna se zeptat nebo pokud nemá ženu, zeptá ten, kdo vede seder, sám sebe. A dokonce i když spolu sedí dva znalci Tóry, kteří znají halachot týkající se Pesachu, a není přítomen nikdo jiný, kdo by položil otázku, ptají se oni jeden druhého.

Klást otázky totiž není známkou slabosti a neznalosti. Může to prostě jen znamenat, že chceme vědět víc.

